

Terugkoppeling workshop Agressie in de lokale politiek, 3 juni 2022

Voor: Arnout/bestuur

Van: Jan Karens en Marjolein Teunissen

Inleidend

Deze workshop organiseerden we voor griffiers, na afloop van de ALV op 3 juni. Het onderwerp was 'agressie in de lokale politiek', waarbij we de focus gelegd hebben op agressie tegen raadsleden. Aanverwant waren agressie tussen raadsleden en agressie tegen griffiers, maar hier hebben we niet expliciet bij stil gestaan.

Methode

Om er een echte *workshop* van te maken zijn we gestart met een individuele oefening, gevolgd door een korte bespreking in tweetallen, een plenaire bespreking en een korte afronding. Daarbij stonden we stil bij de verschillende aspecten van agressie tegen raadsleden, maar ook wat de rol van de griffier daarin kan zijn. De individuele oefening bestond uit het ordenen van 33 stellingen (van minst belangrijk naar meest belangrijk) over de vraag "Welke aspecten zijn voor jou belangrijk in de discussie over agressie tegen raadsleden en griffiers?"

Opbrengst

De plenaire bespreking leverde een aantal interessante opmerkingen op:

- Agressie tegen raadsleden en griffiers heeft veel (persoonlijke) impact en verdient aandacht.
- Door gewoon aanwezig te zijn bij agressiegevallen en te laten merken dat je er bent voor hulp, nazorg en begeleiding vervult de griffier al meerwaarde. Raadsleden moeten weten dat ze daarvoor dus bij de griffier terecht kunnen.
- Afhankelijk van de fase waarin je je als organisatie bevindt, kun je als griffier je rol oppakken. Bijvoorbeeld als er nog geen agressieprotocol is, kan je als griffier die discussie starten. Als er al een agressieprotocol is, kun je je als griffier richten op begeleiding en nazorg.
- Griffiers geven aan niet altijd op de hoogte te zijn van de grootte van het probleem in hun raad. Waar het bij de een gemeente al op de agenda staat, is het bij andere gemeenten nog een minder geagendeerd en besproken onderwerp. Griffiers proberen dit wel actief op de agenda te zetten. Belangrijk is om zicht te krijgen hoe en in welke mate dit speelt, speelt het bijvoorbeeld in relatie tot de samenleving/inwoners of is het vooral onderling als raad?
- De rol van de griffier wordt vaak breed geïnterpreteerd. Dat betekent dat er geen duidelijk begin en eind is, en de rol nog niet begrensd is. Dit wordt niet perse gezien als probleem, maar vraagt wel heldere afspraken die bijvoorbeeld in een protocol kunnen worden opgenomen. Ook moet de griffier nadenken hoe ver hij/zij wil gaan in de hulp en begeleiding. Als voorbeeld: help je als griffier bij het doen van aangifte?
- Het is raadzaam om voordat een (escalerend) agressiegeval zich aandient er in de gemeente een heldere route is afgesproken hoe hiermee om te gaan. Dit om te voorkomen dat in de 'heat of the moment' het wiel nog moet worden uitgevonden.

Uit de individuele oefeningen is ook een aantal zaken af te leiden¹:

- 64% vond het antwoord op de vraag 'Is agressie in de lokale politiek problematisch?' het minst belangrijke discussieonderwerp. Dat komt omdat men het antwoord op die vraag evident vindt en men wil daar dus ook niet te lang bij stil staan.
- Wat men vervolgens het minst belangrijk in de discussie vond, lag genuanceerder. 25 % vond dat nader onderzoek (stellingen 1 t/m 7) het minst relevant was. 23% vond de beleidsmatige acties (stellingen 8 t/m 14) het minst belangrijk. 20% vond de verschillende communicatievormen het minst belangrijk (stellingen 15 t/m 22). Daarbij is eventueel wel een nader onderscheid te maken tussen de verschillende communicatievormen. Voor de leesbaarheid van deze terugkoppeling zijn ze nu als een bundel bij elkaar gevoegd. 10% vond opleiding het minst belangrijke aspect om over te discussiëren en tot slot gaf 16% aan de nazorg het minst belangrijke gespreksonderwerp te vinden.

Aan de andere kant van het spectrum bevonden zich de onderwerpen die de aanwezige griffiers het meest belangrijk vinden om bij stil te staan. Deze onderwerpen zijn interessant om te weten omdat hierover mogelijk vervolg lunchgesprekken of een vervolgworkshop over georganiseerd kan worden. Ook kan het bestuur van de VvG hierop inspelen door bijvoorbeeld in de headlines informatie aan te dragen over best practices in gemeenten die wel al werken met een agressieprotocol of een normenkader.

- Zo vond 53% het belangrijk om aandacht te hebben voor het slachtoffer. Wat doet agressie met het slachtoffer? Hoe voelt hij/zij zich gesteund in de begeleiding en nazorg? En welke (nadelige) gevolgen ondervindt hij/zij ervan?
- 46% vond het belangrijk om stil te staan bij het opstellen van een normenkader en 38% bij het opstellen van beleid over preventie en nazorg. Dit komt mede voort uit het feit dat zo'n 6 op de 10 gemeenten nog niet werken met dergelijk beleid. Dit kwam overigens ook naar voren tijdens de presentatie van het trendonderzoek. Wel gaf een van de aanwezige griffiers terecht aan dat de fase waarin een gemeente zich bevindt (bv wel of geen opgesteld beleid) ook van invloed was op de wijze waarop men de stellingen ordende tijdens de individuele oefening.

¹ Ivm het geringe aantal deelnemers (13) zijn deze bevindingen niet representatief voor alle griffiers. De onderbouwing van deze bevindingen is, indien gewenst, opvraagbaar bij Marjolein Teunissen.